

A sosit ziua cea mare, când emoțiile tresaltă în pieptul seniorilor din cadrul Academiei bunicilor!

Este momentul ca acumulările muncii depuse peste an, de către membrii Academiei Bunicilor, să se reverse cu dăruire și să aducă plăcere și bucurie spectatorilor (colegi, prieteni, rude, cunoștințe etc.), prezenți în Sala mare a Teatrului „Maria Filotti” din Brăila.

Este o dublă sărbătoare: 1 Octombrie, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice și Marea Gală a *Academiei Bunicilor*.

Sala este arhiplină, se umplu balcoanele și lojele, emoția este la punctul maxim!

Prezentatorul Galei este dr. Eduard Claudiu Brăileanu, coordonatorul general, creierul, inima și sufletul *Academiei Bunicilor*.

După urarea de *bun venit* și exprimarea satisfacției de a fi din nou împreună la un mare eveniment al familiei bunicilor brăileni, după prima întâlnire de acest tip din 2024, care a avut loc în 8 iunie, respectiv *Gala Teatrului*, pregătită de Atelierul de Teatru al *Academiei Bunicilor*, amfitrionul a dat startul bucuriei:

1. Parada modei cu prezentarea produselor realizate în cadrul atelierelor de mâini îndemnate: croșetat, tricotat și hand-made din materiale reciclabile. Este demn de menționat că prezentarea produselor (defilarea în sine) a fost făcută în mare parte de talentatele și elegantele realizatoare ale acestora. Aplauzele au fost dovada aprecierii de care s-au bucurat;

2. Grupul vocal *Valahika* al *Academiei Bunicilor* a încântat publicul cu melodii vesele, interpretate cu mult talent. La finalul evoluției lor, împreună cu spectatorii au cântat *Mulți ani trăiască!* cu ocazia sărbătoririi Zilei Persoanelor Vârstnice;

3. Muzica populară în interpretarea talentatelor membre ale Atelierului de Canto popular a încântat publicul, obținând aplauze binemeritate;

4. Programul a continuat în veselia antrenantă a Dansurilor populare, executate de membrele Atelierului de Dansuri populare, sub îndrumarea tinerei și inimoasei instructoare pentru toate atelierele de dansuri, Lilia Brăileanu;

5. Au urmat eleganța, pasul ritmat și săltăreț al dansurilor grecești;

6. Membrii Atelierului *Cafeneaua Literară* au încântat publicul cu poezii și epigrame, toate fiind creații proprii;

7. Un moment de surpriză și bucurie l-a reprezentat prezența în spectacolul nostru a Trupei de dansuri a Universității Vârstei a Treia din Galați, Clubul de dans *Seniorii U3A*, care ne-au încântat cu o diversitate de ritmuri și coregrafii, care de care mai frumoase.

Munca trebuie recunoscută și răsplătită, iar acest lucru s-a realizat prin momentul următor în care toți instructorii, îndrumătorii și formatorii voluntari de la toate atelierele Academiei Bunicilor, au fost felicitați și li s-au înmănat diplome de merit pentru activitatea depusă;

8. Spectacolul s-a încheiat cu evoluția elegantelor și grațioaselor dansatoare de la Atelierul de dansuri de linie și cu binemeritele aplauze.

Pe chipul tuturor participanților se putea citi bucuria: pe de o parte, bucuria de a fi oferit un spectacol de calitate, după un an de pregătire și muncă susținută sau, pe de altă parte, bucuria de a fi asistat, în calitate de spectatori la un regal care a dovedit că bunicii (în sală au fost și mulți nepoți), încă mai pot și mai au multe momente și lucruri frumoase de oferit.

Astfel de momente ne dau forța și motivația de a continua să facem, la Academia Bunicilor, multe proiecte extraordinare!

UNDE FUGIM DE ACASĂ ?

„Una dintre primele condiții ale fericirii
este ca
legătura dintre om și natură
să nu fie întreruptă”.
Lev Tolstoi

PAȘII DDV3

POVESTEA UNEI PASIUNI

(34)

8.05.2024 - După o noapte de odihnă, încărcăți de energia râului care a curs toată noaptea pe sub paturile noastre, la propriu, ne trezim dimineața proaspeți. Un mic dejun consistent, pregătit de fetele noastre, ne face să abordăm cu mult curaj traseul de astăzi. Traseul măsoară 14 km, dar la sosirea în San Miniato ne așteaptă o urcare grea.

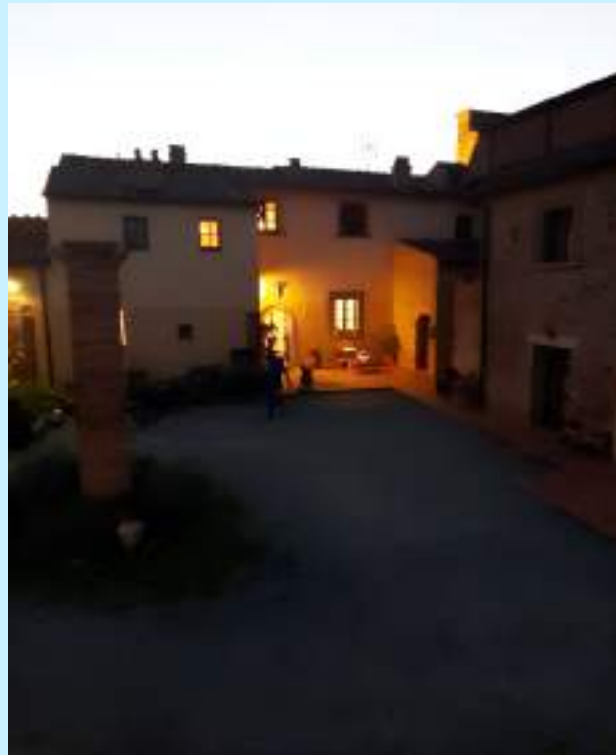
Drumul este minunat, mergem pe digul ce protejează culturile de năbădăiosul râu Uscina, acum cuminte, în ciuda ploii din ajun.

Mergem pe cărarea bătătorită de pelerini până la Fucecchio, un oraș-cetate, așa cum sunt cam toate localitățile de pe aici, cu pagini de istorie înscrise la fiecare colț de stradă pe plăci mari de piatră. Urcăm un șir de trepte care parcă nu se

mai termină, până sus, în cetate, dar efortul merită, pentru că de aici se deschide o priveliște măreață.

Ne oprim la un bistro pentru pelerini, cu o terasă de unde priveliștea te înmărmurește. Hătru, patronul ne spune că asta nu intră în preț. Nu suntem convinși...

Plecăm mai departe spre San Perino, drumul urmând malul râului Arno, pe digul cu o cărăruie care abia se zărește din iarba înaltă, smălțuită cu puzderie de floricele. Facem o pauză de hidratare și în micuțul băruleț din San Perino, care își prelungește programul pentru noi. De aici, drumul trece prin culturile de rapiță, ce se termină în buza orașului San Miniato Basso.

Terenul plat nu ne face probleme și trecem pe sub calea ferată și șoseaua care leagă Pisa de Empoli.

La intrarea în oraș, un fan al drumețiilor a așezat o bancă pentru pelerini, cu un recipient termic în care găsim apă rece și multe piante și hărți privind Via Francigena. Discret, o cutiuță așteaptă „donativo”...

Ne odihnim puțin pe banca pelerinului, admirând viluțele cochete de pe această stradă liniștită din marginea orașului și plecăm mai departe pe traseu. În centrul orașului aflăm de un drum nou construit spre San Miniato, unde avem cazarea în această noapte.

Urcușul este dificil, urcând în 2 km 150 de metri altitudine. Cărarea care străbate un parc este însă făcută inteligent, serpentinele închipuite de arhitect ducându-l cu fiecare pas mai aproape de țintă pe pelerinul obosit, cu efort minim.

La baza stâncii pe care este construit orașul medieval, avem parte de o surpriză de proporții. Un lift modern ne urcă în câteva minute abruptul care ne îngrijora și ne trezise în Piața Napoleon, mai repede și mai odihniți decât am crezut. De aici este o joacă să ajungem la Mănăstirea care ne va găzdui în această noapte. Găsim ușor Mănăstirea, dar mai greu găsim intrarea, totul în această cetate fiind făcut astfel încât să nu poată fi cucerit ușor. Intrăm în sfârșit în Mănăstire și o voluntară ne pune la curent cu regulile stricte ale lăcașului. Mănăstirea este o clădire imensă, cu 3 până la 5 nivele, în funcție de stânca pe care este construită, cu multe sute de metri de culoare de acces, pe care te rătăcești dacă nu ești atent. Atracția principală sunt cele două curți interioare în care cuvântul de ordine este liniștea.

Gazdele noastre ne oferă o cină generoasă, servită într-o sală imensă în care cei 20 -25 de pelerini abia dacă completează una dintre cele 6 mese lungi. Mâncăm apoi explorăm clădirea, găsind noi obiective, o capelă pentru rugăciune, o sală de socializare, o spălătorie cu jgheaburi masive de piatră și cu o ușă monumentală, care deschisă te scoate într-o curte agățată de zidul de apărare, unde poți pune hainele spălate la uscat ...

Renunțăm să mai explorăm clădirea, simțind oboseala acumulată toată ziua și după un duș fierbinte ne lăsăm să alunecăm în brațele lui Morfeu.

9.05.2024 - Dimineața începe în aceeași sală de mese impozantă în care acum primim micul dejun. Pierdem ceva timp pentru a ne organiza rucsacul, care a rămas, ca și bocancii, într-o sală lângă recepție. În sfârșit, la ora 10 suntem gata să părăsim citadela, a cărei poartă se închide cu un sunet sec în spatele nostru. Gata, pentru noi, este de necucerit de acum.

Iarși grupul hotărăște să se despartă. Traseul de astăzi are o lungime de 23 de km și altitudinile cochetează cu cifre care urcă și coboară între 150 și 320 de metri, pentru unii descurajant. Așa că Marin, Elena și Valeriu aleg să ajungă la Gambassi Terme cu o combinație tren-autobuz. Mândica, Cristina, Adriana și Mihăiță hotărăsc să abordeze traseul dificil cât vor putea cu pasul, apoi să apeleze și ei la linia de autobuz care deservește Gambassi Terme.

În drum spre gară, întâlnim o domnișoară delicată, care ne uimește vorbind românește. Aflăm că este din Corod-Galați și trăiește în Italia de 18 ani cu familia. Este educatoare și până la gara din San Miniato Basso, ne spune cum caută locuri de muncă cât mai izolate, pentru a înțelege poporul italian. Și are doar 21 de ani. Ajungem la gară, domnișoara pleacă spre Pisa, noi în sens opus, spre Empoli.

Ajungem la Empoli și avem noroc să întâlnim un șofer de autobuz care se înțelege cu spaniola lui Valeriu și care ne lămurește de unde și ce autobuz să luăm pentru a ajunge la Gambassi Terme.

Mai avem ceva timp până la plecarea autobuzului 33, așa că facem o scurtă incursiune prin zona gării din Empoli, unde găsim și un arab care face o pizza delicioasă, pe care o onorăm. În sfârșit, reușim să ne îmbarcăm în autobuzul 33 cu destinația Gambassi Terme, care vine timpuriu și pleacă cu 5 minute mai devreme și, așezați confortabil în fotolii, admirăm peisajul Toscan, altfel...

Nici astăzi nu am reușit să găsim cazare la punctul terminus al etapei, așa că ne-am cazat la Chianni, un km înainte de Gambassi Terme.

Ostell-ul se află în ansamblul arhitectural al unei Mănăstiri, undeva în spatele bisericii și este compus din mai multe clădiri care închid o curte interioară protejată de ziduri înalte. Nici un loc de cazare nu seamănă cu celălalt. Noi primim două camere comune cu 7 paturi și o baie. Totul este vechi, dar nu vechi în sensul strict al cuvântului, ci un „vechi” cu ștaif care impune respect. Scările, geamurile micuțe sunt ca din poveste, iar o deschidere fără poartă în zid te scoate într-o superbă livadă de măslini cu iarbă moale și multe locuri de odihnă. Un rai.

Vin și colegii noștri care au făcut traseul pe jos, îi instalăm și apoi stăm sub măslini și admirăm un apus de soare superb.

Clopoțelul ne cheamă la cină și aici, după o masă copioasă, suntem serviți, contra cost, cu un vin toscan care ne trimite la culcare mai repede decât am fi vrut, văzând cât de frumos arată curtea „noastră” în amurg. Dar, te pui cu vinul toscan?... Noapte bună!

(Va urma)

Salutare, DDV3,

Așa cum am promis, iată că am revenit cu a doua parte a expediției noastre Via Transilvanica 2024.

Plecăm din Sarmizegetusa Ulpia Traiana, despărțindu-ne greu de inimoasa gazdă Eliza, proprietara minunatei „Casa Britonia”, unde s-au reunit cele două grupuri.

Cei 15, acum, pornesc voioși la drum, dornici să treacă astăzi prin Poarta de Fier a Transilvaniei, să asculte atenți poate se mai aude zgomotul bătăliei de la Tapae, să treacă triumfători din Țara Hațegului în Banat.

Suntem curioși să vedem cum arată cu loarul Bistrei, care face trecerea de la Carpații Occidentali la cei Meridionali, practic se trece de la Terra Dacica la Terra Banatica.

Și curiozitățile noastre au fost satisfăcute, parcurgând un traseu minunat, unde se vede la fiecare pas, pe fiecare podeț, la fiecare bornă, munca minunaților voluntari de la Tășuleasa Social, coordonați de părinții Via Transilvanica, Alin și Tibi Ușeriu. Sunt un fost CFR-ist și știu ce înseamnă să mergi pe un terasament de cale ferată, chiar dezafectată. Cu atât mai mult am apreciat grija cu care s-a pregătit cărarea care străbate o zonă atât de frumoasă.

În prima fază ești tentat să te lași dus de cărarea, cam năpădită de iarbă, prin tunelul de vegetație, care parcă se răzbună pe perioada în care fusese siluită de locomotivele cu abur care au circulat pe aici până în 1978. Dar dacă ai norocul pe care l-am avut noi, să fie o zi senină, dincolo de „imediat” se văd pe o parte și pe alta a traseului spinările munților care veghează trecerea din Transilvania în Banat. Și te simți mic și vrei să te faci mare, să fii mai bun ...

Și tot „filozofând” așa, nici nu știi când ajungi la Bucova, unde te așteaptă cu masa întinsă, și ce masă!, minunata familie Dragomir, proprietarii Pensiunii Mimi. Ne simțim ca niște oaspeți dragi și minunatele gazde reușesc să ne satisfacă toate poftele. De la camerele cu paturi confortabile, la păstrăvii care sar direct din bazin în farfurii, via tigaia din bucătăria unde doamna Mimi se întrece pe ea însăși. Mulțumim inimoasei familiei Dragomir!

Etapa următoare Bucova-Marga, are cam aceleași ingrediente de traseu, se continuă terasa C.F., amenajată de voluntarii de la Tășuleasa Social, dar se iese și în „lume”, în sensul că o porțiune o parcurgem pe șosea.

Noroc că porțiunea este mică și când părăsim șoseaua, parcurgem ultimele 5 borne pe o câmpie întinsă, marca Banatica, mângâiați de un soare blând de toamnă.

Intrăm în Marga, o comună întinsă cu oameni gospodari, definiți de casele lor frumoase. Parcurgem aproape toată comuna, până ajungem la „Căsuțele din grădină”, o locație superbă. Mulțumim domnului Mihail Ursescu, care, făcându-ne o reducere substanțială la preț, ne-a oferit posibilitatea să petrecem o noapte în cele trei căsuțe: „Stuf”, „Bunica” și „Casa Maramureșană”, una mai frumoasă ca alta. Singura noastră nemulțumire a fost faptul că nu am putut proba toate căsuțele. Doamna Mimi nu ne-a uitat și a trimis după noi un microbuz, pentru a mai gusta o dată din minunatele bucate de la Mimi Pension. Ne răsfățăm în luxoasa pensiune, cochetând când cu natura la ea acasă, picioare goale în iarbă, mere la discreție direct din pom, o lună plină care poleiește frumoasa pajiște, când cu confortul maxim, oferit de cele trei căsuțe, baia ultra-modernă, paturi confortabile, bucătărie la fiecare căsuță, complet utilată. Și să nu uităm darul gazdei, o sticlă de pălincă și 40 de ouă de la găinile proprii. RESPECT.

Ieșim din Marga spre Oțelul Roșu, alți 14 km care de data asta se definesc printr-o diversitate care încântă. 3 borne le parcurgem prin comună, spre uimirea localnicilor, apoi intrăm pe domeniul ursoaicei Viorica, dar care nu este acasă, așa că străbatem câmpul cu ferigi înalte cât omul, apoi trecem printr-o pădurice tânără de mesteacăn, care primăvara este asaltată de cunosători, coaja de mesteacăn fiind la mare preț. Mergem apoi paralel cu calea ferată necirculată și intrăm în localitatea Voislova, pe care o depășim și, mergând tot pe lângă calea ferată, ajungem la o fostă fabrică de prelucrarea a marmurei, probabil principala beneficiară a fostei căi ferate. Traseul intră pe malul râului Bistra și, cale de 3, 4 borne, ne oprim des pentru a ne bucura de susurul reconfortant al apei limpezi. Încă un hop și după Zăvoi și Cireașa, intrăm în Oțelul Roșu.

Fost oraș industrial, Oțelul Roșu ne întâmpină cu o stradă principală lungă cu trotuare asfaltate, dar lungă, lungă, de nu se mai termină. În

fine, ajungem la Hotelul Fiuma, un hotel amenajat în fostele birouri ale combinatului, acum desființat. Cunoaștem aici o recepționeră amabilă care ne recomandă un restaurant din apropiere, unde ne potolim foamea. Apoi odihnă totală în camerele surprinzător de confortabile ale hotelului.

Dimineață, după micul dejun, hotărâm să parcurgem o ultimă bucată din Via Transilvanica. Plecăm de unde am abandonat-o ieri și mergem până la Glimboca, drum care ne dezvăluie rana adâncă făcută de om naturii prin construirea combinatului, dar și răzbunarea naturii care acum se chinuie să șteargă vestigiile vechii cetăți a oțelului. O luptă care nu se va sfârși curând.

Ne întoarcem la hotel, luăm bagajele, mâncăm din nou la restaurantul recomandat, care nu se dezmente și plecăm la Caransebeș cu microbuzul.

Caransebeș oraș frumos. Se spune că a încercat să detroneze Reșița, la șefia reședinței de

județ. Ne odihnim la Pensiunea Kalpinghaus, iar dimineață pornim spre gară pentru a începe drumul spre casă.

Așa a fost, am avut parte de vreme și cale bună, am cunoscut oameni faini, am mai slăvit încă o dată magnifica Via Transilvanica, dar mai ales ne-am cunoscut mai bine pe noi, am realizat că **se poate** și ne gândim deja la următoarea expediție.

P.S. Primul grup a făcut 185.655 pași, adică 135 km în 8 zile, iar grupul al doilea 104.288 pași, adică 77 km în 5 zile. A fost frumos!

VEȘNICIA ÎN NUANȚE AZURII

Privind infinitul drept în ochi

Tania Nicolescu

După o vară toridă ce ne-a făcut deseori să ne simțim la fel de inconfortabil precum se simt peștii pe uscat, spre toamnă, impulsul resimțit prin ADN-ul transmis de la strămoșii strămoșilor strămoșilor noștri a devenit tot mai puternic, îndemnându-ne aproape imperativ să pornim din nou la drum. Dar, unde? Desigur, undeva către meleaguri încă necunoscute nouă, căutând, precum nomazii, o nouă sursă de hrană. Doar că, de data aceasta era vorba de o altfel de hrană, de acel ceva nedefinit, care să ne umple sufletele de bucuria sentimentului de libertate, concomitent cu acela al satisfacției de a ne simți parte a acestui frumos - chiar dacă atât de fragil – univers: Pământul nostru. Acest univers prin care de veacuri, încă de la începuturile existenței sale, omul a migrat continuu, în căutarea a ceva ce probabil nu l-ar fi putut defini prea bine, întrucât imaginea perfectă ce ar fi corespuns cu cea a raiului din care fusese cândva izgonit de Creator se afla, undeva, adânc îngropată în subconștient și acoperită de vălurile - dense ca praful deșertului – de uitare. Dar, parcă picurate din eter, se auzeau de undeva sunetele unei chemări - ispititoare precum cântecul sirenelor ce-l atrăseseră odinioară și pe cutezătorul Ulise - care ne atingeau sufletele, îndemnându-ne să pornim, să venim, să vedem... și poate chiar să rămânem acolo... Și-această chemare, pe care probabil o

aud chiar și rândunelele când își iau zborul către alte zări, am auzit-o și noi. Așa că, fascinați, am ales să zburăm pentru a explora încă o parte a vechiului Drum al Mătăsii ce șerpuia – ispititor - printre colburile Asiei Centrale, traversând și vasta întindere a Kazahstanului.

O țară mai mare decât Europa de vest, având o suprafață de aproape 3 milioane de km², dar cu o populație aproape cât a țării noastre, de doar 17 milioane de locuitori. De aceea, deplasările între principalele orașe ar fi indicat să fie făcute mai degrabă cu avionul decât cu trenul, care face mult prea multe ore.

Drumul până în Kazahstan ni s-a părut tare, tare lung. După ce am trecut prin aeroportul din Istanbul care a pus la grea încercare calitățile de maratoniști ale unora dintre noi – căci vârsta, vrei nu vrei, îți aduce aminte de status - ne-am îmbarcat către Astana, noua capitală a Kazahstanului și am început să urmărim cu nerăbdare pe hărțile de pe ecranele instalate în spatele fiecărui scaun, cum trecem de Marea Neagră, apoi peste Marea Caspică, apoi prin apropierea a ceea ce a mai rămas din Marea Aral și în sfârșit(!), am ajuns la destinație.

După ce am rezolvat destul de rapid, cu ajutorul personalului extrem de amabil, încurcătura cu bagajul unuia dintre noi și am schimbat o mică parte din bani în moneda locală la ghișeele din aeroport, iată-ne ajunși în fața aerogării. Era destul de rece și cam ne cam zgribuleam sub vântul ce bătea neprietenos, așa că ne-am grăbit să negociem - căci în Asia așa se obișnuiește – tariful pentru taxiurile care urmau să ne ducă la hotelul reținut în partea veche a orașului, hotel care, deși era departe, oferea condiții mai mult decât decente pentru cele trei stele ale sale și tariful practicat.

Și, firește, grupul doamnelor a fost mult mai abil în a obține prețul cel mai convenabil. Când am ajuns, era încă prea devreme pentru a lua prânzul, dar prea târziu pentru micul dejun, însă prin amabilitatea personalului s-au găsit și pentru noi diverse gustări și cafea care să ne împăspăteze forțele. Apoi, cum până la ora cazării mai era ceva timp, am solicitat și am primit cu promptitudine o ofertă de ghid local, care să ne conducă într-o vizită prin oraș. Astfel că pe la ora 14, după ce ne-am cazat, eram urcați într-un van cu care am pornit întâi spre centrul orașului, de unde am putut admira noile și deja celebrele clădiri ale capitalei kazahe pe care le și recunoșteam – căci le văzuserăm deja în imaginile pe internet. Erau situate în partea nouă a orașului.

Trebuie menționat că Astana este un oraș devenit capitală recent, în 1997, când s-a hotărât mutarea ei de la Almaty, întrucât zona respectivă, situată în apropierea munților Tien Shan are un risc mare de seismicitate. Locuitorii nu au uitat că în 1966, în urma unui cutremur a fost distrusă cea mai mare parte a orașului. La construc-

ția părții noi a orașului Astana, situată pe partea stângă a râului Ishim, au fost invitați să participe mulți arhitecți vestiți, printre care și arhitectul japonez Kisho Kurokawa sau arhitectul Norman Foster, iar rezultatul muncii lor a transformat noua capitală, fostă cândva doar o fortăreață pe vechiul drum al mătășii, într-un sclipitor oraș modern. Întâi am ajuns pe bulevardul Nurjol, o zonă pietonală de agrement, cu o Alee a Fântânilor Cântătoare. Ziua însorită lumina decorul feeric ce se înfățișa privirilor noastre încântate. Știam deja din ceea ce citiserăm pe internet că localnicii se amuzau botezând cu nume hazlii noile clădiri, a căror arhitectură futuristă îi surprindea și pe ei, obișnuți până atunci cu arhitectura sovietică a vechiului oraș. Astfel, cele două clădiri strălucitoare sau turnurile aurii care păreau să încadreze Palatul Președintelui, ce se zărea în depărtare, erau denumite „halbele de bere”.

Ele se pare că au doar un rol decorativ. Iar uriașa Universitate de Artă pe care am văzut-o ulterior, era denumită, datorită formei sale speciale, „castronul câinelui”.

Apoi am mers către Monumentul Bayterek, un turn care este unul dintre cele mai fotografiate monumente din Astana. Are o înălțime de 105 metri și o punte de observație la 97 de metri (cifra corespunde anului în care Astana a devenit capitală – 1997).

Arhitectura sa simbolizează legenda arborelui vieții, în vârful căruia pasărea fericirii „Samruk” – ocrotitoarea poporului - și-a depus oul. În turn sunt deschise pentru vizitatori restaurante, un acvariu și o galerie de artă, iar de pe platformă se poate admira panorama orașului.

Tot acolo, sub o cupolă impresionantă, vizitatorii se înghesuiau să se fotografieze, punându-și palma peste urma palmei primului președinte al țării Nur Sultan Nazarbaev.

În jurul turnului se întinde un parc în mijlocul căruia tocmai se sărbătorea ceva și erau premiați călăreții nomazi. Poporul Kazah, din cele mai vechi timpuri, și-a prețuit foarte mult caii nu doar pentru ajutorul oferit în lupte sau la muncă, ci și pentru gustul deosebit al cărnii sale, care este fo-

losită la prepararea bucatelor tradiționale.

Firește că nu am ratat nici noi ocazia de degusta mâncarea tradițională de sărbătoare denumită „beşbarmak”, adică cinci degete, pentru că așa se mânca în mod tradițional. Așadar, nu ne-am mirat, ba chiar ne-a amuzat când am văzut mai târziu în drumul nostru la Almaty, o vitrină a unui magazin de suveniruri în care trona un cal, iar în interiorul magazinului se vindeau multe obiecte de harnașament.

În parcul ce înconjură turnul Bayterek, privind în jur, am văzut că se instalaseră iurte ce se profilau interesant pe fundalul blocurilor moderne, de pe fațadele cărora radia o frumoasă culoare albastră. În iurte se vindeau mărfuri tradiționale și toată atmosfera din jur părea să respire doar liniște și bucurie.

Apoi ghidul, un tânăr plăcut, vorbitor de rusă și engleză, ne-a dus cu mașina să vizităm Marea Moschee.

Este cea mai mare moschee din Asia Centrală și una dintre cele mai mari din lume. Are o înălțime a domului de aproape 83,2 metri cu un diametru de 62 de metri. Cele patru minarete din jur au 130 de metri și sunt formate din cinci părți pentru a simboliza cei cinci stâlpi care susțin islamul: credința, rugăciunea, postul, pelerinajul și dania, adică suma de bani pe care credinciosul o plătește în folosul celor nevoiași. Doar unul dintre turnurile din aripa stângă a fost deschis publicului, care poate urca cu liftul pentru a admira priveliștea orașului. Ușa de intrare a moscheii este considerată una dintre cele mai înalte uși de lemn din lume, având o înălțime de 12,4 metri și o greutate de o tonă și jumătate. Lemnul din care a fost realizată este un lemn dur – iroko - care crește în Africa tropicală. Ușile sunt decorate cu modele kazahe, iar pereții exteriori cu grafie arabă albă, pe fond albastru. Iarăși culoarea ce părea să fie preferata kazahilor. Ușile interioare ale moscheii au și ele 12 metri înălțime, iar ferestrele sunt realizate din vitralii lucrate manual, colorate. Pe pereții moscheii, ca și pe interiorul cupolei, pot fi remarcate diverse modele colorate, dar și versete din Coran și rugăciuni.

Cum cei plecați să vadă interiorul moscheii zăboveau, m-am dus să-i caut și, în imensitatea clădirii, aproape alunecând cu șosetele pe podelele de marmură perfect curățate, am simțit că m-aș putea pierde, văzând cum alte și alte săli, la fel de imense, își deschideau ușile ca niște guri uriașe, părând să înghită cu ușurință zecile de vizitatori, precum odinioară gura balenei ce-l înghițise pe Iona.

Dar, cu tot zorul, nu am putut să nu observ că în sălile de rugăciuni pentru femei - pe care le-am văzut în trecere - existau covoare uriașe, împodobite cu frumoase motive ornamentale kazahe, în care se pur și simplu, pașii se înfundau. Aruncând o privire print-una dintre ferestre, am zărit o curte interioară la fel de mare, însă complet goală.

Începeam să mă panichez însă, până la urmă – ce ușurare, măcar sufletească(!) - i-am găsit parcă pironiți într-un magazin de suveniruri - precum Ali Baba în peștera cu comori - pe cei ce uitaseră să revină. Ieșind din moschee, am mai aruncat o privire imensității spațiului din jur peste care se lăsa înserarea.

Întoarcem la hotel, nu înainte de a ne opri pentru o oră - de data aceasta fix măsurată pe ceas - pentru micile, dar necesarele cumpărături, la un mall – era renumitul Centru Khan Shatyr, care avea o formă cel puțin curioasă pentru noi, de cort uriaș.

(Această imensitate va continua să ne uluiască pe tot parcursul călătoriei noastre prin Kazahstan, mai ales când îi vom străbate stepa. Îți dau pur și simplu senzația că privești infinitul drept în ochi). În apropiere, se zărea o altă construcție interesantă; Complexul Expo Astana 2017, a cărei temă a fost energia viitorului.

Clădirea sa sferică „Nur Alem” (în kazahă - Lumea strălucitoare), cu înălțimea de 100 de metri și diametrul de 80 de metri, ne-ar fi interesat să o putem vizita, însă, resimțind deja din plin oboseala nopții anterioare, nedormite, am decis să ne

Denumit și „cortul înclinat”, acest centrul comercial și de divertisment a fost finalizat în 2010. Cu o înălțime de 150 de metri, complexul are la bază 14 hectare și adăpostește un mall, o zona de plajă cu nisip adus din Maldive, o piscină la etajul 4, dar și un parc de distracții și restaurante. Proiectat de Norman Foster, datorită forme sale, dar și materialelor utilizate, are în interior o temperatură constantă de aproximativ 25 de grade în tot timpul anului, ceea ce este foarte important, știind că Astana, prin așezarea sa, poate avea iarna temperaturi de până la minus 40 de grade. Interiorul său uluitor ne-a făcut să pierdem destul timp, încercând - cu un ochi la cumpărături și cu altul la ceea ce vedeam împrejur - să-i parcurgem tot spațiul, măcar pe fugă, totuși am reușit să ajungem cu toții până la urmă la ora convenită.

La ieșirea din centru, tocmai la ora care pentru fotografi este cunoscută ca „ora de aur”, ochii ni s-au oprit pe clădirile din față, ce păreau a

fi... poleite. Ceea ce vedeam drept în fața noastră era sediul KazMunaiGaz – compania de electricitate a țării - iar în depărtare revedeam turnul Bayterek cu clădirea prezidențială Ak Orda, undeva, mai în spatele său.

Ne-am desprins cu greu de aparatele de fotografiat și am pornit spre hotel. Trebuia, totuși, să ne odihnim pentru că a doua zi urma să mergem în parcul natural Berevoe sau Burabai (în kazahă) și drumul era destul de lung, aflându-se la cca. 250 de km de Astana.

Ziua următoare s-a arătat a fi frumoasă și însorită, iar șoseaua impecabilă către parcul național, parcă îndemna la mers. Berevoe, sau Burabay cum îl numesc kazahii, este denumit și perla Kazahstanului pentru că, aici, peisajul cu munții acoperiți de păduri de pini și mesteceni, cu salba sa de lacuri (14 la număr) este nu doar încântător, dar și benefic pentru sănătate, atât vara, cât și iarna.

De aceea aici s-a construit o stațiune cu numeroase centre de sănătate. Se spune că strămoșii poporului kazah s-ar fi plâns Creatorului că le-a dat doar o stepă și un deșert și i s-au rugat îndelung pentru ca acesta să schimbe situația. Și pentru că rugile le-au fost auzite, Creatorul a adunat cei mai frumoși munți, cele mai frumoase lacuri, păduri și stânci și le-a aruncat în mijlocul stepii kazahe, creând astfel frumosul Burabay. Din locul în care ne-am oprit, am observat întâi un mic târg și un loc unde puteai face fotografii în costum tradițional.

Alături se zărea monumentul închinat unui faimos conducător, Abylai Khan, care a fondat un stat kazah puternic și independent în secolul al XVIII-lea.

Mai sus, printre pini, se zărea tronul, sau mai bine zis, pietrele pe care acesta obișnuia – potrivit legendelor – să se odihnească între lupte.

Firește, tot legenda spune că, dacă încon-jori de trei ori locul acesta, ți se îndeplinesc dorin-

țele. Așa că - ce era de pierdut? Am dat curs invi-tației ghidului și le-am ocolit. Mai știi? Apoi ne-am îndreptat spre malul lacului, nu înainte însă de a trece pe lângă un mic monument, ce părea că ar vrea să ne reamintească de faptul că omul este... sub vremi... Și ceasul acela, ce-i atârna deasupra capului ce precum sabia lui Damocles... Oare ce i-ar fi putut șopti?

Puțin mai departe am trecut pe lângă câ-teva inedite monumente ridicate în cinstea vechi-lor hani care avuseseră în trecut un rol important în apărarea pământurilor kazahe.

Apoi am urmat aleile care ne conduceau spre lac, urmărind printre ramurile copacilor creștele munților.

Din spatele nostru se auzeau mereu cicliștii ce treceau în viteză pe lângă noi și ne atenționau claxonând sau chiar imitând cu vocea... claxonul bicicletelor. Ajunși la lac, după ce am trecut de prăvăliile de suveniruri am zărit un debar-

cader de unde se puteau lua bărci pentru o plimbare pe lac. Doar una singură rămăsese nemișcată pe vecie, pe apă.

Era o stâncă despre care spun legendele că ar reprezenta o tânără care, neprimind încuviințarea tatălui său de a se căsători cu cel pe care-l iubea, a ales să fugă și amândoi au luat o barcă pentru a traversa lacul. Dar, pentru că urmăritorii i-au ajuns din urmă și i-au ucis cu o săgeată iubitul, ea s-a rugat cerului să o împietrească. Și, privită dintr-un anumit unghi, stânca pare a înfățișa o barcă din care se zărește capul fetei cu părul în despletit în vânt. Se spune că această zonă, prin flora sa, s-ar aseamăna cu o zonă din Nordul Europei, așa că s-a construit și aici o copie fidelă a satului lui Moș Crăciun, zona considerându-se a fi Laponia Kazahstanului.

Însă nu am mai reușit să vedem și noi satul. Și ținând cont de faptul că în zilele următoare, ajungând în Turkistan, am putut vedea și Veneția Kazahstanului, am putea spune că, având la dispoziție o suprafață așa de imensă ca țară, kazahii nu au mai mers ca în trecut către alte zări și zone, ci au început să aducă zonele care le plac la ei acasă. După ce am mâncat din nou bucatele tradiționale cu deja preferata carne de cal, ne-am îndreptat către hotel. Astana încă nu-și dezvăluise pentru noi, pe deplin, frumusețea și mai urma o zi.

Cea de-a treia dimineață petrecută în Astana s-a dovedit a fi mai capricioasă, cu cer înnoirat și vânt puternic, însă entuziasmul nostru a fost imun la încercările sale de a ne necăji.

filosof cunoscut în întreaga Asie, care a trăit în secolul al XII-lea. Tot aici se poate observa și Universitatea de Artă, dar și Palatul păcii și al Armoniei, construit sub forma unei piramide din sticlă albastră și oțel și decorat cu 130 de porumbei, câte unul pentru fiecare naționalitate care locuiește pe teritoriul său. În clădirea înaltă de 62 de metri se organizează de obicei, în sălile sale de conferințe, congrese mondiale de mare amploare. Nu în ultimul rând, monumentul Kazah Eli (Țara Kazahilor), înalt de 91 de metri (anul independenței), atrage atenția prin simplitatea și frumusețea sa. Construcția este o coloană albă care are în vârf pasărea mitologică Samruk (regele al păsărilor și păzitorul popoarelor), iar la bază un postament cubic cu patru basoreliefuli reprezentând: primul președinte kazah, curajul, creația și viitorul.

Micul nostru grup se risipise în uriașa piață, încercând să surprindă, din cât mai multe unghiuri posibile, frumusețea arhitecturală a locului.

Mașina s-a oprit în apropierea unei piețe largi – Piața Independenței - de unde se putea admira Moscheea Hazrat Sultan, care este a doua moschee ca mărime din Asia Centrală și poate găzdui 10.000 de oameni. Cele 4 minarete au o înălțime de 77 de metri, ceea ce le face vizibile din toate părțile orașului. Moscheea îi este dedicată șeicului sufist Khoja Ahmed Yassawi, poet și

Nu prea departe se zărea clădirea impozantă a Muzeului Național de Istorie, cel mai mare muzeu din Asia centrală la vremea în care a fost construit, pe o suprafață de 7 hectare, din sticlă... desigur albastră și marmură albă și pe care am ales să-l vizităm. Ar fi fost interesant de văzut și Muzeul Independenței, care era tot în acea zonă, însă nu aveam timp pentru toate căci ziua, într-o călătorie, devine dintr-o dată mult prea mică. În fața muzeului o frumoasă fântână arteziană cu statui ce reprezentau războinici kazhi (batyri) înveșmântați în hainele epocii lor, atrăgea toate privirile.

Muzeul are o suprafață de expunere de 14000 de metri și-n cele 11 săli expoziționale tematice este prezentată istoria Kazakhstanului din preistorie până în perioada contemporană. La intrarea în muzeu ne-a întâmpinat, planând deasupra capetelor noastre, o imensă și aurită pasăre - Samruk – zburând peste harta țării.

Sălile tematice cuprind expoziții din epoca bronzului, a fierului, din epoca medievală dar și din perioada contemporană. Printre sălile din zona expozițională se numără: Sala Astana, Sala Ka-

zakhstanului Independent, Sala Aurului, Sala Istoriei Antice și Medievale, Sala Istoriei, Sala Etnografiei, dar și Sălile de Artă Modernă. Sala de aur are mii de exponate, începând cu epoca bronzului și printre ele se regăsește și armura din 4000 de piese a „omului de aur”, descoperită în apropiere de Almaty într-un mormânt scit, în anul 1969. Aceasta i-a aparținut unui tânăr scit ucis în luptă și datează din sec. al III-lea sau al IV-lea.

Fiind atât de bogat ornamentat, „omul de aur” a fost denumit și Tutankamon al Kazakhstanului și a devenit un simbol național.

Expoziția Sălii de Etnografie oferă o varietate de bijuterii, costume, locuințe tradiționale kazahe - iurtă, precum și obiecte din viața de zi cu zi a poporului kazah.

Sala Etnografică impresionează prin multitudinea de costume tradiționale expuse. Dar nu mai puțin fascinantă ni s-a părut Sala de Artă Contemporană în care am văzut și cadoul făcut muzeului de către soția președintelui Nazarbaev, un tron și o mască realizate din gloanțe și pat de armă, destinate desigur, celor ce promovează războaiele.

Nu lipsește nici reprezentarea cosmodromului de la Baikonur. Tot aici, ghidul ne-a arătat și sala destinată celui mai renumit cântăreț al kazahilor: Dimash. Aici sunt expuse reclamele concertelor sale, dar și costumele purtate de acesta la concerte. Ni s-a părut puțin cam curios să găsim într-un muzeu o secțiune rezervată unui artist în viață, însă probabil că aceasta se datorează pasiunii vădite a kazahilor pentru cântat, ținând cont de numărul mare de cluburi karaoke pe care le-am întâlnit destul de des, inclusiv (curat ghinion pentru noi!) la parterul unui hotel rezervat de noi în Almaty. Ce nopți antrenante până pe la ora 2 ne-a asigurat acest club... și au fost patru! După orele petrecute în muzeu, ghidul ne-a făcut surpriza de a ne conduce să luăm prânzul la un centru de afaceri (Moscova) unde, restaurantul situat la etajul 25 al clădirii, se numea nici mai mult nici mai puțin decât: „Cer veșnic”.

Ne-am cam codit la început, spunând în glumă că dorim să ajungem în veșnicia cerului, dacă se poate, cât mai târziu, însă atmosfera restaurantului precum și priveliștea oferită asupra orașului au fost cu adevărat uluitoare.

Și pentru că eram în Asia, ne-am început masa așa cum se cuvine, cu renumitul și aromatul ceai de Tașkent, pe care l-am căutat apoi și prin magazine ca să-l aducem cu noi, acasă. Apoi, firește, ne-am străduit să dovedim uriașele porții de carne cal, mai ales că știam că mai aveam destul de mers, urmând să facem o plimbare până la un interesant pod pietonal în formă de pește care înoată, despre care am aflat că a fost dăruit Astanei de către un alt oraș, Atyrau.

Ne-am plimbat îndelung prin parcul și apoi prin apropierea râului Ishim până am ajuns la podul pietonal parțial acoperit, astfel încât să sugereze corpul peștelui acoperit de solzi.

Într-un târziu, ne-am luat cu părere de rău rămas bun de la tânărul nostru ghid, având sentimentul că am văzut doar o fărâmbă din tot ceea ce este Astana, că timpul – mereu insuficient - alocat pentru vizitarea orașului, nu ne-a permis să-l admirăm pe îndelete, și ne-am îndreptat spre hotel. Însă, înainte de a ne pregăti bagajele pentru următorul zbor, către Almaty, am mers să ne relaxăm la bazinul hotelului și firește să facem o saună, căci aveam de ales între patru tipuri de saună, inclusiv un hamam. Și din nou, nu am putut să nu

remarc cât de curat era totul în jur și de câtă grijă pentru păstrarea acestei curățenii dădeau dovadă toți cei din jur; atât personalul hotelului, cât și vizitatorii, căci bazinul era frecventat și de locuitorii orașului. Mi-am adus aminte ceea ce se spune deseori; că de fapt, omul este cel care sfințește locul... Și-am încheiat cu acest gând ultima zi de vacanță petrecută în Astana, adormind, în timp ce nerăbdarea de a zbura spre alte zări începea din nou să încolțească precum un fir de iarbă zorit să își croiască drumul spre lumină.

Depresiunea Greci cu stejarul secular sub care adăposteam odată mașinile

Din Galați până în comuna Greci, trecând podul peste Dunăre și apoi prin orașul Măcin, faci aproape o oră. În luna mai, de la ieșirea de pe podul peste Dunăre, laturile drumului județean arată nespus de frumos, așa cum sunt acoperite de petele roșii de maci înfloriți și de inflorescența lunguiață a florilor de moși, mov. Nici nu știi de ce să te bucuri mai întâi, dar se impune imaginea Pricopanului, care din acest loc este vizibil pe toată lungimea și frumusețea lui.

Pricopanul văzut de pe pod

Când am ajuns la Popasul Laura, de pe stânga șoselei, am ieșit din drumul național și am cotit pe șoseaua comunală, tivită de aliniamentul regulat al plopilor înalți, care se înșiră până la intrarea în comuna Greci.

Îmi place să-mi închipui că primii locuitori ai satului, pietrarii italieni, greci și bulgari, când s-au strămutat aici, în Dobrogea încă slab locuită, atrași de cererea de forță de muncă specializată, au croit intenționat acest drum care te întâmpină având drept în centru imaginea celui mai înalt deal din Munții Măcin, vârful ascuțit al Țuțuiatului.

Anul acesta, primarul harnic a reușit să atragă fonduri din *Programul de finanțare* pentru realizarea pistelor de biciclete. Asfaltul este bun și drumul este destul de lat ca să nu deranjeze circulația mașinilor, după realizarea pistei de pe dreapta șoselei, pe care o folosesc tot mai mulți bicicliști atrași, din țară și din străinătate, de reclama care se face pentru drumețiile în Munții Măcin.

Pista de biciclete de la intrarea în Greci

Pe șosea, te întâmpină vârful ascuțit al Țuțuiatului

În sat, microbuzul se abate la dreapta, pe strada Carabalu, trece de Centrul de Vizitare și Informare și ne trezim printre semănături, în Depresiunea Greci. Vârful Țuțuiatu a rămas în spate și noi continuăm drumul de-a lungul dealurilor, trecem de Vârfurile Moroianu, de stejarul lui Mircea Bezergheanu – străjuind solitar în câmpul nesfârșit -, apar în dreapta Pietrele Mariei și ne întoarcem spre nord, intrând în pădure pe lângă bătrânul vișin turcesc.

Aici, dăm cu privirea de oameni care deja forfotesc în jurul scenei amenajate de Primărie pentru „Festa della Pastasciutta”. Pe afișe, citim că locul este numit „la Crucele”, spațiul de unde începe povestea localității Greci, considerându-se a fi primul loc al vetrei satului, unde s-au așezat pietrarii soșiți începutul secolului al XIX-lea din Italia, ca să exploateze granitul din munții dobrogeni.

Depășim pădurea de stejari și înaintăm spre golful cu margini regulate, pe care îl formează câmpul arat între dealurile împădurite, până când zărim pe marginea drumului, arborele impunător la care vrem să ajungem.

Lăsăm mașina sub mult iubitul stejar secular, care constituie de ani de zile obiectiv de orientare și de popas pentru excursioniști. Observ coroana altădată imensă, bogată și măreață, acum rărită și deformată. O latură a ei nu mai există și pe trunchiul copacului a rămas despicătura ca o rană a ramurilor pierdute. Îl privesc cu tristețe și mă gândesc că nu ne vom mai bucura de el, mult timp. Dar cine știe? Arborii din Dobrogea sunt plini de vitalitate și atâta timp cât nu sunt infestați de larvele de gândaci croitori și sfredelitori, ne pot rezerva surprize.

Pornim spre culmea Cozluk pe cărarea străjuită în stânga de lanul tivit cu nenumărate flori de moși, înalte și mov.

În partea cealaltă a cărării se întinde lanul de orz sau secară (nimeni nu știe exact ce este), o masă verde deschis de spice arătând incredibil de mătăsoasă, ajungând până la baza dealului, la copacii mai închiși la culoare, de o diversitate de forme, mărimi și nuanțe, care încep cu siluete distincte, de la poalele dealului Secaru și îl acoperă complet până sus, sub forma unei păduri bogate.

Așa arăta frumosul stejar de la marginea drumului în 2019

și așa arată astăzi

Marginea drumului tivită cu flori de moși

Pădurea de pe dealul Secaru

La bariera de intrare pe traseu, unde s-au montat de curând panouri noi, ne așteaptă angajații Parcului Național Munții Măcin cu bilete pentru taxa de vizitare. Azi, în sfârșit vor face ceva bani, ținând cont de mulțimea de drumeți care se văd peste tot.

De aici, traseul ne poartă numai prin pădure. Poteca care trece printre Vârful Cozluk și Vârful Secaru este ușor de urmat, fiind marcată des cu bulină roșie. Ajungem la o veche construcție din lemn, în fața căreia sunt măsuțe și bănci, notată pe legenda hărții cu „popas”.

Nu ne oprim aici ci continuăm pe poteca ce cotește spre dreapta. Din loc în loc, pe trunchiurile arborilor apar și marcajele specifice ariilor protejate: pătratul roșu pe fond alb indică limita de parc național, și pătratul albastru pe fond alb care anunță că suntem în zonă integral protejată, unde este interzisă exploatarea sau utilizarea „resurselor naturale”. Chiar pe aici am întâlnit multe trunchiuri căzute, iar pe unul dintre ele, ne-am amuzat să-l transformăm în tren.

Aici este bariera de la intrarea în pădure

Copac prăbușit pe cărare. Foto: Munteanu Vasilica

Pe cărare, ne aștepta nemișcat, o raritate de gândac cu antene de două ori mai lungi decât corpul lui, Croitorul cenușiu. Culoare îl face să se confunde cu ambientul, dar dacă îl privești de aproape, este foarte frumos. Numai să nu se dovedească faptul că el e cel care își depune ouăle în trunchiul copacilor, dând naștere larvelor distrugătoare!

Ajunși în dreptul unui mic panou de orientare pentru „Traseul Cozluk”, montat și el de curând, îi facem onoarea de a-l fotografia alături de grupul nostru, ca să se vadă ce încântați suntem de drumeție. La fel, immortalizăm și banca străjuită de copacul împodobit cu un soare-emoțicon. Sunt elemente caracteristice acestui traseu, care îl vor deosebi de celelalte, în amintirile noastre.

Lângă micul panou de orientare pentru Traseul Cozlu

Poteca ne-a dus pe câteva culmi, Pietrele Lacului și Culmea Conaciu, așa cum arată harta. Nu a fost un traseu foarte bogat în flori, dar ne-am bucurat de lumânărica abia pregătire să înflorească, de pe marginea drumului. Florile de allium (un soi de usturoi, rudă cu leurda) au formă de clopoței cu petale albicioase pe dinafară și frumos colorate pe interior. Planta aceasta am mai văzut-o în drumeția de luna trecută, când semăna cu o narcisă nedeschisă. Spre bucuria noastră, printre multele tufe de bujori scuturați am mai găsit trei care își păstraseră câte o floare, parcă ne așteptau să le admirăm, înainte de a se trece. Printre copaci, am întâlnit soc înflorit și un arbust numit clocotiș, o tufă cu multe tulpini vi-guroase pe care atârnau în ciorchini fructele încă verzi, ca niște balonașe umflate, ce amintesc de fructele de oțetar galben.

Lumânărica

Allium (usturoi) neînflorit

Florile de allium au formă de clopoței

Stejarul lui Mircea Bezergheanu

Croitorul cenușiu

Unul dintre ultimii bujori dobrogeni din 2024

Fructe de clocotiș

Când am ieșit dintre copaci, la câmp, am întâlnit încă două panouri care indicau traseul de biciclete (un C în centrul pătratului albastru), parcurs care se suprapune cu al nostru, cel cu bulină roșie. Am mers destul de mult pe marginea lanului, până când s-au ivit în fața noastră Pietrele Mariei, de unde ne-am putut orienta spre stejarul unde ne aștepta microbuzul. Îmi amintesc o excursie în care am părăsit marcajul și am tăiat-o prin pădure, direct peste culmea Secaru, scurtând traseul, dar de astă dată am urmat cărarea care ocolește dealul prin dreapta, un drum suficient de lung și cam monoton, ca să pună la încercare răbdarea câtorva colegi.

La locul de întâlnire de sub stejarul secular, am mâncat, ne-am hidratat și ne-am odihnit, iar totul a devenit mai plăcut având stomacul plin, așa că atunci când am pornit spre casă, toată lumea s-a declarat mulțumită de excursie.

18 mai 2024